ROMÂNIA
ÎNALTA CURTE DE CASAŢIE ŞI JUSTIŢIE
SECŢIA DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ŞI FISCAL

Decizia nr.4806 **Dosar nr.288/2/2018**

Şedinţa publică de la 1 octombrie 2020

Preşedinte: Carmen Ilie - judecător
Marius Ionel Ionescu - judecător
Gheza Attila Farmathy - judecător
Mariana Cucu - magistrat asistent

***

Pe rol se află examinarea recursului formulat de reclamantul Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii împotriva Sentinţei nr.2555 din 31 mai 2018 a Curţii de Apel Bucureşti – Secţia a VIII-a contencios administrativ şi fiscal.

La apelul nominal făcut în şedinţă publică se prezintă recurentul-reclamant Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii, prin consilier juridic.......... ....lipsind intimatul-pârât Hudişteanu Dorin.

Procedura de citare legal îndeplinită.

Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, învederând că recursul a fost declarat şi motivat cu respectarea termenului prevăzut de lege şi faptul că s-a depus la dosar, prin registratura secţiei, întâmpinare, care a fost comunicată părţii adverse.

Nemaifiind formulate alte cereri, Înalta Curte constată cauza în stare de judecată şi acordă cuvântul părţii prezente în dezbaterea pe fond a recursului.

Recurentul-reclamant, prin consilier juridic, solicită admiterea recursului, casarea sentinţei atacate şi, în principal, trimiterea cauzei spre rejudecare iar, în subsidiar, admiterea cererii de chemare în judecată, în sensul constatării calităţii intimatului-pârât de colaborator al Securităţii.

În esenţă, apreciază că sentinţa atacată este insuficient motivată, întrucât acţiunea a vizat îngrădirea a două drepturi, respectiv dreptul la viaţă privată şi dreptul la libertatea de exprimare, însă prima instanţă nu a efectuat o analiză a acestora, respectiv şi a dreptului la viaţă privată.

Totodată, arată că, în cauză, nu s-a contestat faptul că se denunţă o atitudine potrivnică regimului comunist, chiar intimatul-pârât îşi califică propria atitudine drept una potrivnică regimului comunist, afirmând despre persoana denunţată că aceasta „comentează ostil la adresa orânduiri noastre socialiste".

Cu privire la cea de-a doua condiţie, invocă jurisprudenţa acestei instanţe şi a Curţii de Apel Bucureşti, legiuitorul referindu-se la îngrădirea unor drepturi şi nu îngrădirea efectivă a acestora.

În concluzie, apreciază că este suficientă expunerea persoanei denunţate unor posibile consecinţe şi nu este nevoie de probarea unor consecinţe efective.

Or, intimatul-pârât conştientiza că expune persoana denunţată unor posibile consecinţe, având în vedere afirmaţia sus-menţionată la adresa acesteia.

Înalta Curte, în temeiul art.395 din Codul de procedură civilă, reţine cauza în vederea soluţionării.

ÎNALTA CURTE,

Asupra recursului de faţă;

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

I. Circumstanţele cauzei

1. Cererea de chemare în judecată

Prin cererea înregistrată pe rolul Curţii de Apel Bucureşti – Secţia a VIII-a contencios administrativ şi fiscal, reclamantul Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii a solicitat să se aprecieze asupra calităţii de colaborator al Securităţii în ceea ce îl priveşte pe pârâtul Hudişteanu Dorin.

2. Hotărârea primei instanţe

Curtea de Apel Bucureşti – Secţia a VIII-a contencios administrativ şi fiscal, prin Sentinţa nr.2555 din 31 mai 2018, a respins acţiunea formulată de reclamant ca neîntemeiată.

3. Calea de atac exercitată

Împotriva acestei sentinţe a declarat recurs reclamantul Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii, invocând motivele de casare prevăzute de art.488 alin.(1) pct.6 şi 8 din Codul de procedură civilă.

În dezvoltarea motivului de recurs prevăzut de art.488 alin.(1) pct.6 din Codul de procedură civilă, recurentul a apreciat că sentinţa atacată este insuficient motivată, întrucât prima instanţă şi-a justificat soluţia pe considerentul că informaţiile furnizate prin nota de relaţii nu îndeplinesc cea de-a doua condiţie de fond la care face referire art.2 lit b) din O.U.G. nr.24/2008, în sensul de a viza îngrădirea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului, însă în hotărâre nu se face referire şi cu privire la vizarea îngrădirii dreptului la viaţă privată, nepronunţându-se şi asupra acestui aspect invocat prin acţiune, ci doar la libertatea de exprimare.

În susţinerea motivului de casare întemeiat pe prevederile art.488 alin.(1) pct.8 din Codul de procedură civilă, recurentul a arătat că interpretarea dată de prima instanţă este rezultatul încălcării şi aplicării greşite a art.2 lit.b) din O.U.G. nr.24/2008.

Astfel, în raport cu cele reţinute, în sensul că informaţiile furnizate nu ar fi determinat consecinţe concrete cu privire la persoana despre care s-a făcut referire în nota de relaţii, a susţinut că prima instanţă a avut în vedere atât activitatea ofiţerului, cât şi efectele nocive ale acestor informaţii asupra persoanelor denunţate.

Or, îndeplinirea condiţiei ca informaţiile furnizate „să vizeze îngrădirea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului”, presupune potenţialitatea conţinutului acestor informaţii, respectiv acestea să expună persoana denunţată unor posibile acţiuni informative ale Securităţii, nu efectivitatea acestor informaţii, respectiv încălcarea efectivă a acestor drepturi.

În ceea ce îl priveşte pe denunţător, nu se poate reţine că furnizarea unei informaţii de asemenea natură nu a fost făcută conştient, având reprezentarea clară a faptului că acele relatări nu rămâneau fără urmări.

În consecinţă, a arătat că legiuitorul nu impune ca denunţătorul să fie sigur de rezultatul negativ al denunţului său, ci doar să fie în măsură să conştientizeze că asupra celui denunţat puteau urma acţiuni informative derulate de Securitate.

Totodată, în privinţa condiţiei vizării îngrădirii dreptului la viaţă privată, recurentul a precizat că aceasta s-a produs în momentul în care informaţiile referitoare la preocupările şi opiniile unei persoane potrivnice regimului comunist erau aduse la cunoştinţa fostei

Securităţi, indiferent dacă ofiţerii de legătură din cadrul acesteia foloseau sau nu respectivele informaţii şi indiferent de efectele concrete ale acestor informaţii asupra celor denunţaţi, iar legiuitorul nu cere existenţa unei pluralităţi de informări adresate Securităţii, care să îndeplinească standardele definiţiei legale, fiind suficient şi un singur astfel de caz.

În concluzie, a solicitat admiterea recursului aşa cum a fost formulat.

4. Apărarea intimatului-pârât

Prin întâmpinare, intimatul-pârât Hudişteanu Dorin a solicitat respingerea recursului şi menţinerea hotărârii atacate, fiind legală şi temeinică.

II. Considerentele Înaltei Curţi asupra recursului

Examinând sentinţa atacată prin prisma criticilor formulate de recurent, a apărărilor formulate de intimat şi în temeiul art.496 alin.(1) din Codul de procedură civilă, Înalta Curte constată că recursul este fondat.

1. Argumentele de fapt şi de drept relevante

Recurentul-reclamant Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii a investit instanţa de contencios administrativ, în temeiul art.11 alin.(l) din O.U.G. nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea Securităţii, cu o acţiune vizând constatarea calităţii de colaborator al Securităţii a intimatului-pârât Hudişteanu Dorin.

Verificările au fost efectuate de Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii în baza art.3 lit.g), coroborat cu art.5 alin.(1) din O.U.G. nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea Securităţii, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr.293/2008, ce stabilesc obligaţia Consiliului de a verifica, din oficiu, sub aspectul constatării calităţii de lucrător sau de colaborator al Securităţii, persoanele care au candidat, au fost alese sau numite în demnităţile sau funcţiile prevăzute la art.3 lit.b)-h) din acelaşi act normativ.

Din conţinutul Notei de constatare nr.DI/I/899/24.04.2017, rezultă că pârâtul a fost recrutat în anul 1988, în calitate de persoană de sprijin, sub numele conspirativ „Coţovanu", de către Inspectoratul Judeţean Botoşani, Securitatea oraşului Dorohoi, pentru supravegherea informativă a cetăţenilor din comuna Havârna, fiind folosit în problema „Evaziune" (dosar R 151005, f.1).

În acest sens, pârâtul a întocmit şi semnat olograf Nota de relaţii, nedatată, reţinută la punctul D aferent dosarului fond reţea nr.R 151005, f.9 (cotă C.N.S.A.S.), prin care acesta semnalează ofiţerului de legătură din cadrul Securităţii persoanele despre care poate furniza informaţii, printre care aminteşte şi pe numitul F.I., arătând că acesta„/.../, comentează ostil la adresa orânduirii noastre socialiste."

Analizând probele administrate, Curtea de apel a reţinut că nu sunt îndeplinite cerinţele legale pentru a se reţine calitatea pârâtului de colaborator al Securităţii, întrucât informaţiile furnizate prin nota de relaţii invocată nu ar fi determinat consecinţe concrete cu privire la persoana despre care s-a făcut referire, neîndeplinind astfel condiţia referitoare la vizarea îngrădirii drepturilor si libertăţilor fundamentale ale omului.

Contrar celor reţinute de prima instanţă, Înalta Curte constată că, în cauză, sunt îndeplinite condiţiile art.2 lit.b) din O.U.G.nr.24/2008, potrivit cărora are calitatea de colaborator al Securităţii *„persoana care a furnizat informaţii, indiferent sub ce formă, precum note şi rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securităţii, prin care se denunţau activităţile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist şi care au vizat îngrădirea drepturilor şi libertăţilor fundamentale".*

Din interpretarea acestei prevederi legale rezultă că, în optica legiuitorului, calitatea de „colaborator al Securității", presupune întrunirea a trei condiții cumulative:

- furnizarea de informații, indiferent sub ce formă;
- informațiile să denunțe activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist;
- informațiile să vizeze îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Referitor la omisiunea judecătorului fondului de efectua o analiză și asupra condiției vizării îngrădirii dreptului la viață privată, critică circumscrisă motivului de recurs întemeiat pe prevederile art.488 alin.(1) pct.6 din același cod, instanța de control judiciar constată că judecătorul fondului a făcut o analiză generală a condițiilor textului de lege sus-menționat, astfel încât nu se impune reținerea acestui motiv de casare.

Din această perspectivă se reține că sunt întemeiate criticile recurentului subsumate motivului de casare reglementat de art. 488 alin. (1) pct. 8 din Codul de procedură civilă, în sensul că hotărârea primei instanțe este dată cu aplicarea greșită a dispozițiilor legale precitate.

Analizând în concret nota de relații, nedatată, întocmită și semnată olograf de către intimatul-pârât, în Dosarul nr.R 151005, f.9 (cotă C.N.S.A.S.), Înalta Curte constată că intimatul-pârât semnalează ofițerului de legătură din cadrul Securității persoanele despre care poate furniza informații, printre care amintește și pe numitul F.I., arătând că acesta,/.../, comentează ostil la adresa orânduirii noastre socialiste."

Astfel, rezultă că evidență că se denunță o atitudine potrivnică regimului comunist, afirmându-se despre persoana denunțată că aceasta „comentează ostil la adresa orânduiri noastre socialiste", atitudine considerată gravă în respectiva perioadă, susceptibilă de a atrage persecuții din partea organelor represive ale regimului.

De asemenea, informația examinată viza îngrădirea unor drepturi și libertăți fundamentale ale omului, fiind aptă prin ea însăși să conducă la încălcarea dreptului la viață privată și dreptului la libertatea de exprimare, libertatea opiniilor și de conștiință.

O.U.G.nr.24/2008 nu impune a se dovedi încălcarea drepturilor și a libertăților fundamentale ale omului, cerința impusă de legiuitor fiind aceea ca informațiile transmise să facă posibilă îngrădirea sau suprimarea acestor drepturi.

Așadar, legea nu impune ca efectele negative să se fi produs efectiv, fiind suficient ca informațiile „să vizeze" îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale, adică expunerea persoanei denunțate unor posibile acțiuni informative ale Securității.

În cauză, se reține că informația furnizată avea aptitudinea de a aduce atingere următoarelor drepturi și libertăți fundamentale ale omului, consacrate legislativ în epocă astfel:

- dreptul la viață privată, consacrat în art.17 pct.1 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, ratificat de România prin Decretul nr. 212/1974, potrivit căruia nimeni nu va putea fi supus vreunor imixtiuni arbitrare sau ilegale în viața particulară, în familia, domiciliul sau corespondența sa, nici la atingeri ilegale aduse onoarei și reputației sale;
- dreptul la libertatea de exprimare, libertatea opiniilor și de conștiință, consacrate în art.28 din Constituția Republicii Socialiste România din 1965, în vigoare

în perioada de referinţă, potrivit căruia cetăţenilor Republicii Socialiste România li se garantează libertatea cuvântului, a presei, a întrunirilor, a mitingurilor şi a demonstraţiilor;

- art.30 alin.(1) din Constituţia Republicii Socialiste România din 1965, în vigoare în perioada de referinţă, potrivit căruia libertatea conştiinţei este garantată tuturor cetăţenilor Republicii Socialiste România;

- art.19 pct.1 şi 2 din Pactul internaţional cu privire la drepturile civile şi politice, ratificat de România prin Decretul nr.212/1974, potrivit cărora, „(1) Nimeni nu trebuie să aibă de suferit din cauza opiniilor sale. (2) Orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare: acest drept cuprinde libertatea de a căuta, de a primi şi de a răspândi informaţii şi idei de orice fel. indiferent de frontiere, sub formă orală, scrisă, tipărită ori artistică, sau prin orice alt mijloc, la alegerea sa".

În concluzie, pentru constatarea calităţii de colaborator la Securităţii este suficient, în accepţiunea legii, ca denunţul să creeze numai o stare de pericol pentru cel denunţat.

Altfel spus, este suficientă decelarea unei singure informaţii care să întrunească elementele impuse de art.2 lit.b) din O.U.G. nr. 24/2008.

În cauză, se reţine că informaţia din cuprinsul notei de relaţii şi analizată în considerentele prezentei decizii este de natură să conducă la reformarea sentinţei atacate.

2.Temeiul legal al soluţiei adoptate în recurs

Pentru considerentele expuse, în temeiul art.496 alin.(2) din Codul de procedură civilă, Înalta Curte va admite recursul, va casa sentinţa atacată şi, rejudecând, va admite acţiunea, cu consecinţa constatării calităţii pârâtului de colaborator al Securităţii.

PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
DECIDE:

Admite recursul formulat de reclamantul Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii împotriva Sentinţei nr. 2555 din 31 mai 2018 a Curţii de Apel Bucureşti – Secţia a VIII-a contencios administrativ şi fiscal.

Casează sentinţa atacată şi, rejudecând, admite acţiunea formulată de reclamant.

Constată calitatea pârâtului Hudişteanu Dorin de colaborator al Securităţii.

Definitivă.

Pronunţată în şedinţă publică astăzi, 1 octombrie 2020.

JUDECĂTOR,	JUDECĂTOR,	JUDECĂTOR,
C. Ilie	M. I. Ionescu	G.A. Farmathy

MAGISTRAT-ASISTENT,
M. Cucu

Definitivă

Red./Tehnored.MC/2 ex.